

vergadering **C142**
zittingsjaar 2023-2024

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 8 februari 2024

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de evaluatie van het project Digitaal Podium van Cultuurconnect – 1028 (2023-2024)	3
Bijlage	5
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de effectiviteit van de lokale vrijetijdsmonitor – 1042 (2023-2024)	9

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de evaluatie van het project Digitaal Podium van Cultuurconnect – 1028 (2023-2024)

Voorzitter: mevrouw Meyrem Almaci

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Minister-president, de voorbije jaren hebben we een aantal keren op rij wat kritische vragen gesteld over het project Digitaal Podium van Cultuurconnect. Ook door de vijftien IT-leveranciers voor de Vlaamse cultuursector werden er op een bepaald moment via een gezamenlijke brief aan u ernstige bezwaren geuit tegen dit project. We hebben daar ook eens een hoorzitting over gehad. Op 2 maart 2023 werden er kritische vragen gesteld over de negatieve effecten op de sector en de manier waarop Cultuurconnect dat proefproject heeft opgezet, vanuit een sterk bevooroordeelde positie, gebruikmakend van subsidies.

Het gaat dus eigenlijk over het hele systeem van gezamenlijke ticketing, om toch wat concreter te zijn. Je weet nooit dat er mensen aan het meeluisteren zijn die zich afvragen waarover dit gaat. Cultuurconnect heeft op een bepaald moment een project in de markt gezet. Het is nog altijd een pilootproject. Een aantal Vlaamse bedrijven zijn een beetje boos omdat een IJslands bedrijf dat heeft binnengehaald – terecht of onterecht, maar ze hebben natuurlijk de tender gewonnen. Het pilootproject loopt bij mijn weten nog.

Ik kom ook even terug op mijn schriftelijke vraag over de evaluatie van het project. Want dat loopt nu eenmaal, maar het moet dan toch geëvalueerd worden. U hebt toen geantwoord dat u aan de stuurgroep van het project, waar een vertegenwoordiging van uw kabinet en van het Departement Cultuur, Jeugd en Media in zit en natuurlijk Cultuurconnect zelf, de opdracht had gegeven om de evaluatie van dat pilootproject op te starten. U antwoordde dat de evaluatie-opdracht reeds werd toegewezen aan een extern onderzoeksbureau en dat ze is opgedeeld in twee fases. Fase 1 is de evaluatie zelf. Die loopt van juni 2023 tot begin dit jaar. Fase 2 is het uitwerken van een plan van aanpak voor de verdere uitrol. Die loopt van februari tot april 2024. Op basis van de resultaten van de eerste fase zult u dan beslissen of de tweede fase zal worden uitgevoerd. Hoe het dan verder gaat, dat weten we niet. Dat staat er niet bij. Maar dat zou ik natuurlijk ook graag weten.

De eerste fase van de evaluatie van het pilootproject zou nu dus afgerond moeten zijn. En aangezien u aangekondigd hebt dat u op basis van het evaluatierapport zou beslissen over het opstarten van de tweede fase, heb ik daar natuurlijk wel wat vragen bij, temeer omdat we op 31 januari – ze waren er dus snel bij – een mail hebben gekregen waarin Cultuurconnect webinars en dergelijke aankondigt, ook aan anderen, die niet in het pilootproject zaten. Dat geeft de indruk dat er al beslist zou zijn dat het pilootproject verder draait.

Eerst heb ik nog wat algemene vragen. Wie heeft de externe evaluatie uitgevoerd? Welke methodiek werd daarbij gehanteerd? Is de evaluatie afgerond? Wat zijn de belangrijkste bevindingen daarvan? Kunt u dat ook ter beschikking stellen van de commissieleden, zodat we daarover verder van gedachten kunnen wisselen? Welke conclusie trekt u zelf op basis van het evaluatierapport, als het er tenminste al is, met betrekking tot het aanvangen van fase 2? Zijn de deelnemers van de pilootgroep beter af dan voorheen? Welke unieke voordelen heeft het proefproject effectief gerealiseerd? Uit de hoorzitting bleek ook dat er

grote vragen zijn bij de technische aanpak van Cultuurconnect. Hoe werd dat geëvalueerd?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Brouwers, de externe evaluatie werd uitgevoerd door iO Digital. De opdrachtnemer bracht de huidige ervaringen en het verwachte potentieel van het project bij zowel piloothuizen als ticket-verkopers in kaart. Daarnaast werden expertreviews gedaan, waarbij ook het perspectief van verschillende stakeholders binnen het Vlaamse culturele digitale ecosysteem werd meegenomen via interviews en workshops.

Wat zijn de belangrijkste bevindingen van de evaluatie? Het evaluatierapport concludeert door per criterium een algemene appreciatie uit te spreken, aangevuld met bemerkingen en aandachtspunten. Ik zal de criteria even overlopen.

Wat betreft het verbeteren van de interne organisatie was de bevinding 'eerder positief'. Over het algemeen zijn de piloothuizen tevreden met het project Digitaal Podium en zien ze positieve resultaten.

Ook met betrekking tot een betere bezoekerservaring was men globaal 'eerder positief'. De evaluatie van de bezoekerservaring is overwegend positief. Gebruikers ervaren de oplossing overwegend als gebruiksvriendelijk. Voor sommige huizen, vooral minder digitaal mature huizen, is er een aanzienlijke vooruitgang geboekt in vergelijking met voorgaande oplossingen. Bij meer mature huizen, die reeds met een hoogstaande oplossing werkten, schatten we in dat gebruikers weinig verandering hebben gemerkt wat de standaardaankoop van online tickets betreft. Het gezamenlijk aanbieden van tickets rond coproducties is daarnaast een additionele, maar veeleer onzichtbare verbetering voor gebruikers.

Bij het criterium of het op maat van het kunst- of cultuurhuis was, was de bevinding 'neutraal'. Uit het onderzoek blijkt dat er een zekere spanning bestaat tussen maatwerk en schaalvoordelen. Dat is altijd zo. Het pilootproject zit in een te vroege fase om daar finale conclusies uit te trekken, zeker aangezien er reeds verschillende pistes verkend werden ter verbetering.

Ook meer samenwerking was een criterium. Daar is de bevinding 'eerder positief'. Samenwerking wordt door piloothuizen gezien als een van de sterkste punten van het project. Het gaat daarbij ten eerste om concrete oplossingen die samenwerking toelaten, bijvoorbeeld bij coproducties. Daarnaast worden kennisdeling en overleg met andere huizen als uiterst waardevol beschouwd.

Een volgend criterium is betere analyse, rapportering en acties door zich te baseren op data. Ook daar is de bevinding 'eerder positief'. De doelstelling om voor betere analyses, acties en rapportering door middel van data te zorgen, lijkt reeds deels ingevuld. Daar zien we nog enkele beperkingen die moeten worden aangepakt. Er wordt veel potentieel gezien in het poolen van data op clusterniveau, maar daarmee aan de slag gaan, behoorde tot dusver niet tot de focus. Dat ligt dus nog in het verschiet. De individuele rapporteringsfunctionaliteiten moeten verbeterd worden en er is behoefte aan analytics met betrekking tot de mogelijke marketing en communicatieacties op basis van die data.

Het laatste criterium was of het een basis was voor innovatie in de toekomst. En ook daar is de bevinding 'eerder positief'. We zien dat Digitaal Podium kan bijdragen aan verschillende strategische beleidsdoelstellingen. Niettemin moet de rol van Digitaal Podium in deze context nog verder verduidelijkt worden.

Er kan bijgevolg gesteld worden dat de pilootfase als voldoende positief gepercipieerd wordt door de onderzoekers.

Ik zal het rapport van iO met de conclusies uit de evaluatie aan de commissie bezorgen. Dat kan verdeeld worden, geen probleem (zie [bijlage](#)).

U vroeg ook welke conclusie ik zelf trek. Laat me beginnen met te zeggen dat ik volgende elementen uit het evaluatierapport specifiek apprecieer. Eén: de rol die Digitaal Podium op het vlak van ontzorging in het veld speelt, kan niet ontkend worden. Twee: de schaalvoordelen, en dus de verlaging van de kostenlast bij de gesubsidieerde piloothuizen, worden effectief erkend. En drie: de samenwerking en de kennisdeling zijn volgens de beleidsdoelstellingen en de piloothuizen cruciaal. Digitaal Podium, samen met Cultuurconnect, wordt als ideale spil gezien om samenwerking verder te stimuleren.

Daarnaast vind ik het echter eveneens belangrijk dat Digitaal Podium zich maximaal aligneert met de digitale transformatiestrategie voor de cultuursector en zich als een belangrijk onderdeel van het digitale culturele ecosysteem positioneert. Ik heb dan ook beslist om de tweede fase van het evaluatieonderzoek te benutten om de gewenste positie van Digitaal Podium in dat ecosysteem te verduidelijken.

Daarbij wil ik toch benadrukken dat de ontwikkeling en de operationalisering van het beleidskader inzake digitale transformatie de laatste jaren in een stroomversnelling gingen. Bij de opstart van het pilootproject Digitaal Podium waren verschillende evoluties nog niet zichtbaar en derhalve was de impact of de mogelijke impact ervan op dat moment nog onduidelijk. Intussen staan we een stap verder in de operationalisering van de visienota 'Naar een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden' en is er dankzij de relanceprojecten, zoals onder andere Doelgericht Digitaal Transformeren, in toenemende mate duidelijkheid gekomen over de spelregels om een ecosysteem uit te bouwen. Verder is er met het ontwerpprogramma Digitale Transformatie van de cultuursector ook een belangrijke stap gezet. Dat maakt bijgevolg dat de contouren van het kader waarin Digitaal Podium verder kan evolueren, duidelijker zijn geworden.

Het rapport over de eerste evaluatiefase laat toe om de randvoorwaarden te bepalen die de opschaling van Digitaal Podium mee vorm moeten geven. Deze randvoorwaarden zijn belangrijk voor het waarborgen van de kwaliteit en duurzaamheid van Digitaal Podium en dienen derhalve de basis te vormen voor de verdere uitrol van de IT-architectuur van Digitaal Podium. Ik verwacht van de tweede fase van de evaluatie dat er effectief stappen in de richting van het invullen van deze randvoorwaarden worden gezet.

Wat betreft de technische aanpak van Cultuurconnect: de onderzoekers menen dat Digitaal Podium kan bijdragen aan verschillende strategische beleidsdoelstellingen maar dat de rol van Digitaal Podium in deze context nog verder moet worden verduidelijkt. Ik citeer uit het rapport: "Er is behoefte aan verdere verduidelijking en garanties met betrekking tot de evolutie naar een open ecosysteem. Het is nog onvoldoende duidelijk hoe het risico op 'vendor lock-in' zal worden beperkt. Verregaande inzet op open data zou hier (deels) een antwoord kunnen bieden, alsook de ontwikkeling van middleware. Er moet duidelijkheid worden verschaft over hoe een vrije markt wordt gewaarborgd. De schaal die Digitaal Podium zou kunnen bereiken alsook de toekomstige werking met (één of meer) leveranciers zijn hierbij belangrijke factoren. Er is potentieel om een voortrekkersrol te spelen bij het concreet implementeren van OSLO-standaarden (Open Standaarden voor Linkende Organisaties), in samenwerking met de leverancier en kunst- en cultuurhuizen. Het is echter nog onduidelijk in hoeverre dit een prioriteit is en haalbaar binnen het project Digitaal Podium. Verduidelijking en afstemming zijn nodig met betrekking tot het bredere ecosysteem en initiatieven rond open data, zoals het UiTwisselingsplatform. De mogelijke overlappende use cases en functionaliteiten moeten uitgeklaard

worden. Hiervoor is verdere concrete input en afstemming nodig van alle betrokken partijen, waaronder Cultuurconnect, publiek en het Departement CJM.” Tot daar het citaat uit het evaluatierapport.

Die laatste reflecties vind ik allemaal belangrijk. Zoals in mijn eerdere antwoord aangegeven wens ik dat de tweede fase van het evaluatierapport hier verder op bouwt om zo de verdere ontwikkeling van Digitaal Podium maximaal af te stemmen met mijn ambitie inzake de digitale transformatie van de cultuursector.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Dank u wel voor het antwoord, minister.

Er is toch evolutie in de zaak. Men zit inderdaad nu in de tweede fase, heb ik begrepen. Dat konden we ook wel denken na de oproep van Cultuurconnect om zich in te schrijven voor webinars en dergelijke.

Ik vind het vooral belangrijk dat we beseffen dat heel wat cultuurhuizen niet met dit ticketingsysteem en wat ermee samenhangt, werken. Ze verlengen hun contracten met diegene waar zij mee werken. Dat is nu eenmaal de vrije markt. Het is heel goed dat u op het einde zegt dat dit moet worden uitgeklaard. Hoe gaan we die tweede fase gebruiken om het ecosysteem – we hebben in Vlaanderen heel wat innovatieve bedrijven en kmo's die ook op die markt zitten – te betrekken? Eerder heeft Cultuurconnect gekozen om met het IJslands bedrijf een en ander als piloot uit te werken. Nu moeten we toch zien hoe we iedereen kunnen betrekken.

Mijn vraag is: zal in de tweede fase het IJslandse bedrijf mee aan boord zitten omdat ze dingen hebben uitgewerkt of zullen ze ook daar nog een heel belangrijke stem in hebben? Of is het Cultuurconnect zelf dat gaat zeggen hoe ze het voor iedereen zo goed mogelijk zullen maken?

Ik vond het heel belangrijk dat u zegt dat de vrije markt moet worden gewaarborgd. Ik denk dat we daar echt op moeten toezien. Dat betekent in feite toch dat, zoals het uitgewerkt is op dit moment, het niet helemaal rijp is om verder te zetten. Dat moet misschien naar een volgende regering, maar hoe gaat het nu verder? Die tweede fase ging duren tot april, en in juni zijn er verkiezingen. Wat gebeurt er dan nog na april? Ik heb die vraag niet expliciet gesteld, maar misschien kunt u daar nog wel wat verduidelijking over geven.

Dank u wel in elk geval voor het antwoord. Ik had eerder gedacht dat het gewoon ging stoppen en dat we de vrije markt volledig gingen laten spelen, omdat het misschien niet echt een taak is van de overheid om daar nog heel veel in te doen, aangezien het werkt. Maar goed, de tweede fase kan misschien ook worden gebruikt om andere zaken rond datadelen en dergelijke op een goede manier, GDPR-proof (General Data Protection Regulation) enzovoort, verder uit te werken. Ik ben daar op zich niet tegen. Maar laten we de vrije markt in ons land, met de innovatieve kmo's die daarin willen meespelen, toch ook waarborgen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Ik sluit aan bij het laatste wat mevrouw Brouwers heeft gezegd. Op zich is het inderdaad al merkwaardig dat Cultuurconnect ... Ik weet het, het is de vrije markt, er was een tender en het is een IJslands bedrijf geworden. Maar men zit daarmee natuurlijk op dezelfde markt waar we ook lokale spelers hebben. Het zij zo. Ik hoor het u zeggen, minister-president, maar heel belangrijk is dat we moeten gaan naar open data die gedeeld worden door alle systemen, want anders kunt u onmogelijk een goede uitvoering geven aan

het decreet Digitale Cultuur. Ik loop een beetje vooruit op mijn volgende vraag. Als we zeggen dat voor cultuurparticipatie een verzameling van data en kennis van het publiek essentieel is, dan moeten we kunnen zorgen dat die data die gecollecteerd worden door verschillende bedrijven, op een gegeven moment worden samengebracht en dat daarmee aan de slag kan worden gegaan.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Ook van mijn kant is er de bezorgdheid over de vrije markt. We hebben hier in Vlaanderen heel wat spelers met heel veel expertise in digitalisering en in technologie, iets waar u in andere beleidsdomeinen ook zwaar op inzet. Het mag niet de bedoeling zijn dat we door de overheid georganiseerd met een soort grote speler gaan werken, vanwaar die ook moge komen, want op dat niveau heeft de vrije markt natuurlijk ook haar rechten en heeft die ook totaal gespeeld. Ik heb daar geen opmerkingen over. Maar het is misschien beter om het ecosysteem zijn ding te laten doen, aangezien we zagen dat iedereen geservicet werd, eerder dan te zeggen of dat nu een Vlaamse allesoverkoepelende speler is of een IJslandse allesoverkoepelende speler die de boel wat dreigt te versmachten. Ik geef u van onze kant die bezorgdheid mee.

Meyrem Almaci (Groen): We hebben hier al wel wat debat over gehad. De voorgeschiedenis was woelig, met de open brief van degenen die niet hebben deelgenomen uit protest tegen het feit dat er een gesubsidieerde speler in de cultuursector, ook vertegenwoordiger van een subsidiërende overheid, een rol gaat opnemen waarvan zij zeggen dat zij die al op de markt opnemen. Natuurlijk zijn er ook de kleinere cultuurhuizen en is er nood aan digitalisering die gewoon, en terecht, een prioriteit is van deze regering voor heel de sector.

Nu is de eerste evaluatie er, minister-president. U hebt gezegd dat u een lock-in wilt vermijden en wilt werken met open data. Vanaf welk moment wordt de schaal van dit pilootproject een probleem als we naar een tweede fase gegaan? Ik meen wel begrepen te hebben dat u zegt dat we naar een tweede fase gaan maar dat u een lock-in wilt vermijden. Wat betekent dat dan? Vanaf welk moment komt het ecosysteem in gevaar? Je hebt zo van die drempelmomenten. Ik heb de evaluatie niet. Ik ben blij dat ze zal worden vrijgegeven. Maar je kunt toch ook wel een kantelpunt zien. Als je een derde of de helft van de markt in handen hebt, dan kom je in een situatie waarbij automatisch de anderen niet genoeg schaal en klanten meer hebben om te kunnen overleven. Ik weet niet of de impactanalyse is gemaakt over vanaf welk punt, als dit verder zou gaan, het ecosysteem dat al bestond met de lokale kmo's, een dermate impact zal ondervinden dat die lokale kmo-spelers gaan verdwijnen ten voordele van een IJslandse kmo die al gesubsidieerd wordt door ons als overheid. Ik heb daar het antwoord niet op, maar dat is wel de clou van het verhaal. Ik weet niet of er een impactanalyse wordt gemaakt op basis van die eerste fase, waarbij men bekijkt dat men moet vermijden dat men die schaal aanneemt of dat het een proportie aanneemt die een verschraving betekent ter plekke voor anderen, want dan kom je als overheid op een markt die misschien nog niet perfect functioneerde en heb je nefaste neveneffecten. Ik wilde graag uw gedachten daarover, minister-president.

De voorzitter: Minister-president Jambon heft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Laat me nog eens duidelijk zeggen dat die bevraging open is geweest. De Vlaamse bedrijven hebben zelf beslist om niet mee te doen. Ik betreur dat evenzeer als iedereen hier in de zaal. Ik weet niet of dat een goede vorm van protest is, maar goed, het is wat het is.

Het is eigenlijk een dienstverlening aan de sector. We zeggen dat we een systeem gaan helpen scheppen waarvan we denken dat het aan de meeste eisen van de sector voldoet. Het staat iedereen natuurlijk vrij om daarmee aan de slag te gaan of niet. Ik denk dat ik in mijn antwoord duidelijk heb gezegd dat het voor ons belangrijk is dat het systeem uiteindelijk een open systeem moet zijn, zodat de data die daarin omgaan en ook in andere systemen op de markt, op een of andere manier kunnen worden geconsolideerd. Daarvoor is het nodig dat het systeem zich aanpast aan de OSLO-standaarden, de open gedefinieerde standaarden, om op een open manier data te kunnen uitwisselen met elkaar. Het is essentieel dat dat ingebouwd wordt in de tweede fase.

Wat mij betreft blijft de vrije markt spelen en is dit gewoon een aanbod waar men op kan ingaan of niet op kan ingaan. Van de andere spelers mogen de systemen die al bestaan en die grote spelers in de cultuursector al gebruiken, natuurlijk blijven bestaan. Door de OSLO-standaarden te hanteren, denken we data te kunnen consolideren en meer te kunnen leren over de sector en die kennis en inzichten ook mee te geven, en dit natuurlijk aan heel de sector en niet alleen aan de gebruikers van dit systeem. Laat dat duidelijk zijn.

Mevrouw Almaci, u vroeg waar het clipping level ligt. Ik weet niet of er überhaupt een clipping level is waarbij gezegd kan worden dat een speler te dominant is. Uiteindelijk biedt een speler enkel een ticketingsysteem aan, waarop je al dan niet kunt ingaan. Voor ons is het belangrijk dat er data uitgewisseld kunnen worden tussen de verschillende systemen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Ik weet nu eigenlijk nog niet wat er in april zal gebeuren. Ik denk dat het eigen is aan een pilootproject dat het op een bepaald moment stopt en op zichzelf voortgaat. Ik weet niet of het nog de taak is van Cultuurconnect om daarin een belangrijke rol te spelen. Laat dan inderdaad de markt spelen. De IJslandse speler is hier nu. Als men die wil, dan zal men die kunnen kiezen, maar evengoed een andere. Zo zie ik dat. Men richt zich te veel op het uitvoerende. Wat mij betreft, moet een pilootproject op een bepaald moment niet verdergaan, want dan wordt er bijna een bestaansreden in gezien om op die manier de cultuurhuizen te helpen op digitaal vlak, terwijl er waarschijnlijk nog honderd-en-een andere dingen zijn waarop cultuurhuizen wachten. Daar hebben we het vroeger, naar aanleiding van andere vragen, al over gehad.

Ik vind het dus goed dat Cultuurconnect hiermee aan de slag gegaan is, want op een bepaald moment waren er problemen met de ticketing. Maar over de manier waarop hebben we al vragen gesteld. Ik denk dat het, in een tweede fase, goed is om te bekijken hoe we het systeem verder kunnen verbeteren zonder de markt verder te verstoren en over te gaan naar een volgend project. Zo zie ik dat. Overheidsgeld blijven steken in iets dat vanzelf zou moeten werken, daarbij stel ik me nog altijd grote vragen.

Ik blijf me afvragen wat er gaat gebeuren na april, wanneer we misschien allemaal met ons hoofd ergens anders zitten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de effectiviteit van de lokale vrijetijdsmonitor – 1042 (2023-2024)

Voorzitter: mevrouw Meyrem Almaci

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): De lokale vrijetijdsmonitor is een meetinstrument van de Vlaamse overheid dat de activiteiten van lokale cultuurhuizen, bibliotheken en zo verder die ze zelf organiseren of die ze te gast krijgen, telt. De monitor moet eigenlijk een helikopterzicht geven over het lokaal cultuurbeleid sinds de oormerking van de middelen naar de lokale besturen voor cultuurbeleid is afgeschaft. U weet dat wij dat nog steeds betreuren.

Maar de laatste lokale vrijetijdsmonitor geeft meer en meer een vertekend beeld, aangezien de rapporteringsplicht is weggevallen. Veel lokale overheden vullen de gegevens niet meer in of vullen ze gedeeltelijk of fout in. Het resultaat is dat Leopoldsburg als grootste cultuurtempel uit het rapport komt. Antwerpen noch Gent komt in de top 10 voor. In Gent is er zelfs nul activiteit geregistreerd. Brussel komt helemaal niet voor in de monitor, hoewel de hoofdstad natuurlijk een zeer bruisend Nederlandstalig lokaal cultuurleven heeft, dat ook vanuit Vlaanderen wordt gesubsidieerd.

Lokale cultuurhuizen hebben door deze onvolledige vrijetijdsmonitor geen overzicht en gegevens meer – hier komen we weer op data – om hun beleid af te stemmen. Er is geen bewijs meer of lokale besturen nu wel degelijk investeren in lokaal cultuurbeleid dan wel of de middelen zonder de oormerking toch gewoon in de gemeentekas verdwijnen, zoals gevreesd.

Ik heb de volgende vragen, minister-president.

Op welke manier wilt u ervoor zorgen dat de lokale vrijetijdsmonitor doet wat die moet doen: de lokale vrijetijdsactiviteiten monitoren?

Zult u ervoor zorgen dat het volledig en correct invullen van de monitor verplicht wordt voor de lokale besturen?

Hoe evalueert u het stoppen van het oormerken van de lokale middelen voor cultuur en de evolutie van het huidige lokaal cultuurbeleid in Vlaanderen? Ook dat kunnen we niet monitoren.

Alvast dank voor uw antwoord.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Segers, de lokale vrijetijdsmonitor werkt, naast de registratietool waarin lokale besturen zelf data over het vrijetijdsbeleid aanleveren, met heel wat externe bronnen. De reden hiervoor is de planlast bij de lokale besturen zo goed mogelijk te minimaliseren. Het past bovendien in het brede databeleid van de Vlaamse overheid. Data worden niet tweemaal opgevraagd als men ze al heeft. Om het overzicht van het vrijetijdsaanbod te maken, start de lokale vrijetijdsmonitor met de UiTdatabank van publiq. Deze data worden aangevuld met bijkomende vragen voor de lokale besturen.

Ondanks wat het artikel in De Standaard vermeldde, zijn in de lokale vrijetijdsmonitor wel degelijk gegevens van Gent of Antwerpen opgenomen. Je kunt kijken

op de kaart 'Totaal aantal vrijetijdsactiviteiten in Vlaanderen' en de grafiek 'Totaal aantal vrijetijdsactiviteiten volgens benchmark'. Het is wel zo dat niet alle gemeenten de UITdatabankgegevens verder aanvullen met hun andere activiteitengegevens.

Het feit dat dat de kaart en de grafiek rond 'Totaal aantal vrijetijdsactiviteiten per 10.000 inwoners' twee bronnen samenvoegt, houdt inderdaad het risico in dat er louter op basis van de kaart mogelijk te snel verkeerde conclusies worden getrokken, bijvoorbeeld dat Leopoldsburch meer activiteiten zou hebben dan Gent. Het team achter de lokale vrijetijdsmonitor is zich hiervan bewust en zal in een volgende ontsluitingsronde deze data nog beter duiden.

Zal ik ervoor zorgen dat het volledig en correct invullen van de monitor verplicht wordt? De lokale vrijetijdsmonitor was bij zijn ontstaan opgevat als een tool waaraan lokale besturen vrijwillig hun medewerking zouden verlenen. Dit gebeurde op de uitdrukkelijke vraag van de lokale besturen en de diverse partners. Ondanks de vrijwillige deelname van de lokale besturen weet de lokale vrijetijdsmonitor toch een responsgraad van 87 procent te realiseren. Dat zijn 262 lokale besturen op een totaal van driehonderd die gegevens hebben ingevoerd. 44 procent van die lokale besturen vulde in 2021 specifiek de vragen over cultuur-aanbod en -participatie in. Algemeen is de responsgraad hoger dan in de eerste ronde, per thema varieert de responsgraad dan weer wel.

De deelname is dus algemeen hoog. Dit resultaat werd mede gehaald dankzij een intensieve communicatiecampagne van het Departement Cultuur, Jeugd en Media en de diverse partners van de lokale vrijetijdsmonitor zoals de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen (VVBAD), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), cult!, Sport Vlaanderen enzovoort. Samen zullen zij zich ook opnieuw inzetten om minstens een even goed resultaat te realiseren in de komende ronde tijdens 2024 over werkjaar 2023.

Het klopt, u hebt daar gelijk in, dat er geen bevraging is bij de Brusselse gemeenten. De data uit de externe bronnen bevatten wel gegevens over de Brusselse gemeenten. De bijkomende bevraging richt zich op de lokale besturen van het Vlaamse Gewest waarvan de middelen indertijd zijn toegevoegd aan het Gemeentefonds. De Brusselse besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) hielden hun lijn binnen het decreet Lokaal Cultuurbeleid.

U vroeg ook hoe we het stoppen van het oormerken van de lokale middelen voor cultuur evalueren. Het was bij de overheveling van de middelen lokaal cultuurbeleid een van de steeds weerkerende bezorgdheden dat de gemeenten de cultuurmiddelen zouden wegknippen en anders inzetten. In vorige antwoorden heb ik u ook steeds meegegeven dat we moeten kunnen uitgaan van vertrouwen in de lokale besturen en dat de vrees vaak onterecht was.

Mijn administratie voert momenteel een analyse uit van de lokale cultuurbudgetten op basis van data voorhanden uit de beleids- en begrotingscyclus (BBC) van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Als deze analyses afgerond zijn, wil ik er graag dieper op ingaan bij een volgende gelegenheid in deze commissie.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel. Dat laatste is alleszins heel belangrijk en heel interessant. Ik ben bijzonder benieuwd naar die resultaten, om na te gaan hoe binnen de BBC in Vlaanderen de cultuurbudgetten – en ruimer, de vrijetijdsbudgetten – evolueren.

Ik besef natuurlijk heel goed dat er vertrokken wordt vanuit de oude databank. Zoals u aangaf, hangt het ook af van de goodwill van de lokale besturen om al dan niet verder aan te vullen. De cijfers uit het artikel in De Standaard tonen toch aan dat er grote discrepanties zijn op dat vlak.

Minister-president, ik wil er dus toch voor pleiten om een brede oproep te doen. Ik weet niet op welke manier, misschien via een brief. Momenteel worden 262 van de driehonderd vragenlijsten ingevuld. Er worden er dus nog steeds een aantal niet ingevuld. Ik wil ook oproepen om een aantal richtlijnen te geven voor wat er allemaal ingevoerd moet worden. Zo kan ik me voorstellen dat bijvoorbeeld privaat georganiseerde concerten of buurtfeesten niet worden ingevoerd – allerlei initiatieven van burgers. Daar zullen we dus geen zicht op hebben.

U hebt in het artikel ook kunnen lezen over de bezorgdheid van de VVBAD. Zij zeggen dat ze vandaag op deze manier onmogelijk het bibliotheekbezoek kunnen monitoren, terwijl data nochtans cruciaal zijn. Ik verwijs hierbij opnieuw naar het decreet over digitale cultuur. Die data zijn zo cruciaal; het is zo belangrijk om die zorgvuldig en systematisch te verzamelen. Zo kan bijvoorbeeld nagegaan worden of bibliotheken zullen verdwijnen als gemeenten fuseren en welke impact dat zal hebben op bibliotheekbezoek. Het is heel belangrijk om dat te kunnen monitoren. Ook cult! heeft zijn bezorgdheid geuit omdat ze vandaag geen helicopterview meer hebben en evenmin een budget om zelf onderzoek te betalen.

Verder denk ik dat het ook belangrijk is om te bekijken hoe we Brussel in de vrijetijdsmonitor kunnen opnemen, want er gaan toch niet weinig subsidies naar de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS), het Kaaitheater en andere. Dat gaat over grote budgetten, dus moeten we daar een zicht op kunnen hebben. Wat zult u doen om de gemeenten toch een incentive te geven en richtlijnen over hoe er aangevuld moet worden? Hoe kunnen we Brussel hierbij betrekken?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik zal de suggesties meenemen. We hebben natuurlijk een brede communicatie gevoerd naar de gemeentebesturen. Ook de VVSG deed dat. We zullen uw suggesties dus meenemen.

Ik wil nog opmerken dat buurtfeesten wel in de UiTdatabank staan. U pleit ervoor om volledigheid na te streven en daarover ben ik het met u eens. We zullen met de VGC bekijken hoe we ook Brussel hierbij kunnen betrekken, want dat is inderdaad ook belangrijk.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Ik kijk enorm uit naar de analyse die gemaakt wordt op basis van de BBC en hoop dat die in de komende maanden beschikbaar wordt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.